

висловлюватися по темі, давати розгорнуту відповідь на питання та ін. Варто підбирати навчальний матеріал так, щоб відображав сучасні та професійні проблеми працівників юридичної сфери. Слід зазначити, що навчальний процес повинен враховувати типові ситуації, характерні для професійної комунікації, які б створювали вмотивовану потребу в іншомовному спілкуванні і максимально наближали навчальний процес до природної професійної комунікації.

Література:

1. Беляєва А.Б. Англійська мова за професійним спрямуванням: зміст та цілі дисципліни. URL: <http://naub.oa.edu.ua>.
2. Ірчишина М.В. Викладання іноземної мови за професійним спрямування на немовних факультетах. URL: http://confcontact.com/2014_04_25edu/20_Irchishina.htm.
3. Шумило І.І. Особливості викладання англійської мови за професійним спрямуванням юридичних спеціальностей. Збірник наук. праць Національної академії ДПС України. Сер.: Педагогічні науки. 2015. № 2. С.238-239. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadpcpn_2015_2_.

МОДЕЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Комар Т. В.

*доктор психологічних наук, доцент,
професор кафедри психології та педагогіки
Хмельницького національного університету
м. Хмельницький, Україна*

Реформування української освіти, створення нової української школи, запровадження окремих освітніх програм («Інтелект України», «Росток» тощо) усе це потребує підготовки спеціаліста нової формації, здатного ефективно здійснювати інноваційну діяльність.

Впровадження будь-яких освітніх інновацій перш за все, вимагає готовності саме педагога здійснювати такий вид діяльності. Готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до

професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії.

Готовність до інноваційної діяльності є внутрішньою силою, що формує інноваційну позицію педагога. Джерела готовності до інноваційної діяльності сягають проблематики особистісного розвитку, професійної спрямованості, професійної освіти, виховання й самовиховання, професійного самовизначення педагога. На нашу думку, готовності фахівця до здійснення інноваційної діяльності включає такі компоненти:

- мотиваційний компонент виявляється в усвідомленому ставленні педагога до інноваційних технологій та розумінні можливостей інноваційних технологій щодо вирішення сучасних освітніх завдань. Варто зазначити, що лише 8% педагогів виконують свої професійні обов'язки з позиції новаторських поглядів, тоді як п'ята частина педагогів дотримуються традиційних способів здійснення діяльності. Часто, рішення про початок використання інноваційних технологій приймається педагогами після розуміння невдоволення традиційною системою навчання. Саме тоді, педагоги починають здійснювати активне пізнання існуючих інноваційних технологій та їх особливостей. Отже, показником мотиваційної готовності до інноваційної діяльності є наявність пізнавального інтересу до новітніх педагогічних технологій та особистісна значущість застосування інноваційних технологій;

- когнітивний компонент вміщує у собі сукупність науково-теоретичних знань про інноваційні технології, їх різноманітність, структуру, особливості застосування. Окрім того, когнітивний компонент визначає систему необхідних умінь та навичок для успішного впровадження інноваційних технологій. Сформованість цього компоненту залежить від успішності здійснення пізнавальної діяльності. Можемо визначити такі показники рівня сформованості когнітивного компоненту готовності до інноваційної діяльності: теоретико-методологічні знання (розуміння загальної теорії педагогічної діяльності з врахуванням системного підходу); загальнотеоретичні та методичні знання (володіння принципами, закономірностями, методами педагогічних дослідження, розуміння основних педагогічних суперечностей); вміння успішно застосовувати інноваційні технології; ознайомленні з передовим педагогічним досвідом; знання шляхів та методів самоосвіти.

- креативний компонент виявляється в творчому осмисленні та пошуку нестандартних шляхів розв'язання педагогічних проблем. Необхідність

сформованості цього компоненту виявляється у творчому характері інноваційної діяльності. Ознаками креативності є здатність до створення нового, нетрадиційний підхід до організації навчально-виховного процесу, вміння творчо вирішувати будь-які професійні проблеми, взаємодіяти з вихованцями, колегами, батьками дітей, уміння розвивати креативність дітей, що втілювалося б у їх поведінці. Для успішного формування креативності в учнів, педагогу необхідно мати арсенал професійних установок: розуміти цінності формування творчого мислення, володіти методами розвитку чуттєвого ставлення до навколишнього середовища, вміння повноцінно розкривати особливість творчої діяльності, прагнення до самоповаги та самореалізації. Основою для формування креативності для педагога виступає сукупність наявних концепцій, ідей, форм, методів та прийомів відсоток наслідування яких зменшується з кожним етапом здійснення педагогічної діяльності.

- рефлексивний компонент готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Характеризує пізнання й аналіз педагогом явищ власної свідомості та діяльності. Реалізується цей компонент через такі рефлексивні процеси, як саморозуміння й розуміння іншого, самооцінювання й оцінювання іншого, самоінтерпретація й інтерпретація іншого. Здатність людини рефлексивно ставитися до себе і до своєї діяльності є результатом освоєння (інтеріоризації) нею соціальних відносин між людьми. На основі взаємодії з іншими людьми, прагнучи зрозуміти думки і дії іншого, людина виявляє здатність рефлексивно поставитися до себе. Отже, пошук, освоєння і застосування відомих педагогічних інновацій, аналіз отриманих результатів і власного індивідуального стилю роботи можуть сприяти створенню педагогом нових інноваційних освітніх технологій.

У результаті проведення дослідної роботи на констатувальному етапі педагогічного експерименту визначено чотири рівні готовності майбутнього педагога до інноваційної діяльності.

Низький рівень готовності студентів до інноваційної діяльності. Незважаючи на рівень інтересу до педагогічної професії, майбутні вчителі не мають потреби в педагогічній творчості, у них не сформовано необхідні знання та вміння роботи з інформацією, превалюють нормативні способи діяльності, під час аналізу проведених уроків вони не можуть самостійно вказати на причини помилок та їх можливі наслідки. Наявний низький рівень креативності, інноваційний потенціал афективного типу. Виявлено: КГ – 57,1%; ЕГ – 58,7%.

Середній рівень готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності. На тлі послаблення інтересу до педагогічної діяльності виявляється бажання проводити психолого-педагогічні дослідження, частково сформовано вміння самостійного пошуку, систематизації, подання навчальної та наукової інформації. Студенти володіють знаннями методів педагогічних досліджень, обізнані щодо сучасних технологій навчання та орієнтуються у нових педагогічних ідеях. Їм притаманний середній рівень креативності, інноваційний потенціал гностичного типу. Виявлено: КГ – 26,1%; ЕГ – 26,5%.

Достатній рівень готовності студентів до інноваційної діяльності. Майбутні педагоги мають стійкий інтерес до педагогічного експериментування та інноваційної діяльності, демонструють досконале володіння прийомами самостійного пошуку, систематизації та подання наукової й навчальної інформації, мають інноваційний потенціал практичного типу та достатній рівень креативності. Виявлено: КГ – 13,6%; ЕГ – 11,8%.

Високий рівень готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності. Стійкий інтерес до інноваційної діяльності поєднується з бажанням проводити педагогічні дослідження. Студенти досконало володіють прийомами роботи з науковою та навчальною інформацією, пропонують авторські ідеї й розробки, мають високий рівень креативності та інноваційний потенціал практичного типу. Виявлено: КГ – 3,2%; ЕГ – 3%.

Головною метою педагогічного експерименту є створення моделі, яка вміщує в собі характеристику необхідних знань, умінь та навичок, фактичний досвід впровадження педагогічних інновацій, розвиток необхідних моральних та професійно-значущих якостей для ефективного застосування інноваційних технологій, визначення педагогічних умов та необхідного технічного забезпечення реалізації заданого процесу. Модель формування професійної готовності до застосування інноваційних методів навчання майбутнім педагогом технологій розроблена на основі професійно-діяльнісного підходу, що характеризується цілісністю, динамічністю і єдністю структурних і функціональних елементів: компонентів готовності до інноваційної діяльності (визначення мети та шляхів її досягнення), етапів, педагогічних умов, що впливають на ефективність впровадження інноваційних технологій, діагностичних методів, результативність (оцінка ефективності розробленої моделі підготовки майбутнього фахівця).

Результати порівняння даних, отриманих до та після проведення формувального експерименту, свідчать, що в обох групах відбулося зростання мотиваційної готовності до інноваційної діяльності: в контрольній групі – на

2,28%; в експериментальній – на 11,5%. Рівень когнітивної готовності студентів до нововведень також збільшився відповідно на 3,9% та 26,9%. Одержані дані щодо креативної готовності майбутніх учителів до створення та впровадження інновацій вказують на її зростання як у контрольній (на 6,8%), так і в експериментальній (на 25,9%) групах. Також відмічається зростання рівня рефлексивної готовності студентів до інноваційної діяльності – відповідно на 9% та 28,4%.

На основі отриманих результатів сформульовано низку рекомендацій із удосконалення процесу підготовки майбутнього педагога до інноваційної діяльності:

- стимулювання у студентів творчих ініціативних проявів;
- створення сприятливої атмосфери підтримки майбутніх педагогів в процесі підготовки до інноваційної діяльності;
- формування здатності студентів до розв'язання протиріч у навчальній, пізнавальній, науковій діяльності, що є джерелом інновацій;
- активне застосування проблемних методів навчання, за допомогою яких студенти та викладачі відкривають нові знання;
- спільна пошукова діяльність викладачів та студентів.

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАСОБІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ

Коротун О. В.

*старший викладач кафедри комп'ютерних наук
Житомирського державного технологічного університету
м. Житомир, Україна*

Наразі відбувається активне впровадження сучасних ІКТ в усі сфери суспільства, зокрема в освіту. В Законі України «Про освіту» [3] визначено: «Освіта є головним державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і національно-культурний розвиток суспільства». За таких обставин, удосконалюється фахова підготовка майбутніх учителів у закладах вищої освіти (ЗВО). Зусилля викладачів педагогічних ЗВО спрямовані на підвищення професійного потенціалу майбутніх учителів,